Nota van zienswijzen 'Wijziging Omgevingsplan gemeente Leudal - beëindiging veehouderij diverse locaties Buitengebied'

Burgemeester en wethouders van de gemeente Leudal hebben in overeenstemming met het bepaalde in 16.30 lid 1 van de Omgevingswet en afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht de ontwerp-wijziging van het omgevingsplan gemeente Leudal – "beëindiging veehouderij diverse locaties Buitengebied", hierna te noemen fase 1, ter inzage gelegd van 22 juli tot en met 2 september 2025.

De publicatie van deze tervisielegging heeft plaatsgehad in het gemeenteblad. Iedereen is in de gelegenheid gesteld gedurende de termijn van tervisielegging schriftelijk en/of mondeling een zienswijze over het ontwerpbestemmingsplan in te brengen.

Tevens is de ontwerp-wijziging "beëindiging veehouderij diverse locaties Buitengebied fase 2" ter inzage gelegd. Dit heeft ter inzage gelegen van 10 september 2025 tot en met 21 oktober 2025. Beide ontwerp-wijzigingen maken onderdeel uit van deze wijziging van het omgevingsplan.

Wij hebben binnen de genoemde termijnen de volgende zienswijzen ontvangen:

Fase 1:

I. Zienswijze vanBuiten bv namens Maatschap van Herten-Vosdellen, Napoleonsweg Noord 8 te Grathem;
II. Zienswijze vanBuiten bv namens Maatschap Peeters-Donkers, Hunselerdijk 7a te Kelpen-Oler;
III. Zienswijze Arvalis juristen namens Verhoijsen Veehouderij Beekkant B.V., Groeze 18 te Beringe

Fase 2: Geen zienswijzen

Ten aanzien van de ingebrachte zienswijzen heeft onze raad het volgende overwogen:

I. Zienswijze Napoleonsweg Noord 8 te Grathem

De zienswijze dateert van 4 augustus 2025. Wij hebben deze ontvangen op 5 augustus 2025.

De zienswijze richt zich op het ontbreken van een definitie van het begrip "veehouderij". Voor de indieners van de zienswijze is het belangrijk om dit correct te definiëren, waarbij het bedrijfsmatig africhten van paarden mogelijk blijft, conform de Landelijke Beëindigingsregeling.

De Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting (Lbv-plus) stelt vereisten met betrekking tot deelname aan de regeling. Een van deze vereisten is de wijziging van het omgevingsplan, deze staat in artikel 5 lid g van het Lbv-plus. Dit artikel stelt dat het omgevingsplan zodanig dient te worden aangepast, dat op de locatie niet langer een veehouderij kan worden gevestigd.

Het omgevingsplan definieert een veehouderij als: "*milieubelastende activiteit, gericht op het houden van landbouwhuisdieren, als bedoeld in artikel 3.200 van het Besluit activiteiten leefomgeving*". Bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) definieert landbouwhuisdieren als: "*zoogdier of vogel voor de productie van vlees, eieren, melk, wol of veren of een paard of pony voor het fokken*".

Een landbouwhuisdier is in de Lbv-plus gedefinieerd als een "*zoogdier of vogel voor de productie van vlees, eieren, melk, wol of veren of een paard of pony voor het fokken*". Dit is exact dezelfde als de definitie uit bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

De definitie van veehouderij verwijst naar landbouwhuisdieren. Het houden van paarden voor training wordt hiermee niet uitgesloten. Er is geen aanleiding om het omgevingsplan te wijzigen ten opzichte van het ontwerp.

II. Zienswijze Hunselerdijk 7a te Kelpen-Oler

De zienswijze dateert van 14 augustus 2025. Wij hebben deze ontvangen op 15 augustus 2025.

De zienswijze richt zich op het ontbreken van een definitie van het begrip "veehouderij". Voor de indieners van de zienswijze is het belangrijk om dit correct te definiëren, en de definitie aan te laten sluiten bij de Landelijke Beëindigingsregeling Veehouderij (Lbv), onder welke bedrijfsmatige africhtingsactiviteiten niet vallen.

Voor inhoudelijke behandeling van de zienswijze wordt verwezen naar hetgeen vermeld onder I.

III. Zienswijze Beekkant 2

De zienswijze dateert van 1 september 2025. Wij hebben deze ontvangen op 2 september 2025.

De zienswijze heeft betrekking op de locatie Beekkant 2 te Baexem. Op 16 juli 2024 is een voorbereidingsbesluit genomen. In het omgevingsplan zijn voorbeschermingsregels opgenomen. Dit zijn artikel 2.1 en 2.2 van het omgevingsplan. Deze regels bepalen dat het gebruiken en be-/verbouwen van de locatie voor intensieve veehouderij niet is toegestaan. In deze wijziging van het omgevingsplan worden regels opgenomen die het uitvoeren van een intensieve veehouderij (IV) onmogelijk maken.

1. Reclamant werd compleet verrast door het voorbereidingsbesluit.

Reactie
Vanuit de gemeente is vanaf het moment dat de ondernemer kenbaar maakte dat hij de locatie wilde aankopen, aangegeven deze ontwikkeling niet wenselijk is op deze plek. Ruim voordat het voorbereidingsbesluit is genomen zijn met de ondernemer diverse gesprekken gevoerd, zowel ambtelijk als bestuurlijk, tijdens de gesprekken is aangegeven dat de voorgenomen bedrijfsontwikkeling niet gewenst is. De ondernemer heeft desondanks zijn plannen doorgezet en heeft op 29 december 2023 een aanvraag voor een veranderingsvergunning milieu ingediend.

Ondanks het bestuurlijk en ambtelijk standpunt heeft reclamant een beroep gedaan op zijn juridische rechten en is doorgegaan met de aanvraag zoals deze is ingediend. Het doorlopen van een mer-procedure garandeert geen positief resultaat, zeker gezien de enorme toename van geur bij de omschakeling van moederdieren naar mestkuikens. Het feit dat reclamant compleet werd verrast, lijkt dan ook niet de juiste bewoording voor hetgeen heeft plaatsgevonden. Reclamant was heel goed op de hoogte van het feit dat de gemeente niet positief staat tegenover het vestigen van een vleeskuikenhouderij op deze locatie. Echter, de ondernemer is hier meerdere keren van op de hoogte gesteld.

2. Reclamant heeft extra schade geleden doordat zij achteraf gezien jarenlang voor niets aanzienlijke kosten heeft gemaakt in het kader van het vergunningentraject dat door het wijzigingsbesluit en de thans beoogde wijziging Omgevingsplan is geblokkeerd. Reclamant is van mening dat ook deze kosten vergoed moeten worden.

Reactie
De schade die al dan niet moet worden vergoed, wordt bij de behandeling van een verzoek om nadeelcompensatie afgewikkeld. Schade is afhankelijk van welke functie er in de toekomst wordt gerealiseerd. Vooralsnog is deze agrarisch, maar in overleg met ondernemer zou een andere functie kunnen worden toegedeeld. Bijvoorbeeld zou onderzocht kunnen worden of een woonfunctie of een lichte categorie bedrijvigheid passend is.

3. Reclamant vindt dat zij niet zorgvuldig is behandeld doordat de gemeente de mogelijkheid van een wijziging van het bestaande opfokkippenbedrijf naar een vleeskuikenhouderij blokkeert met een voorbereidingsbesluit en vervolgens geen alternatieve bedrijfslocaties weet waar reclamant naar zou kunnen verplaatsen.

Reactie
De gemeente heeft de mogelijkheden voor bedrijfsverplaatsing onderzocht. Het resultaat hiervan is dat nu in overleg met de ondernemer en provincie twee alternatieve locaties worden onderzocht op haalbaarheid.

4. Het wijzigen van het Omgevingsplan was verbonden aan een bedrijfsverplaatsing, daarom vindt reclamant het prematuur om dat nu al planologisch vast te leggen.

Reactie
De brief van 11 februari 2025 vermeldt niet dat de wijziging van het Omgevingsplan is verbonden aan het voorhanden hebben van een geschikte locatie voor bedrijfsverplaatsing. Dit is ook op geen enkel ander moment zo besproken met reclamant.

5. Er is onvoldoende onderbouwd waarom een intensieve veehouderij respectievelijk iedere vorm van veehouderij aan de Beekkant 2 te Baexem zou moeten worden wegbestemd. Het ontwerp-wijzigingsbesluit is onvoldoende zorgvuldig tot stand gekomen althans dat het ontwerp-besluit onvoldoende is gemotiveerd.

Reactie
Uit de diverse beleidsstukken en visies van de gemeente Leudal blijkt dat gezondheid een belangrijk speerpunt vormt.

In de Strategische visie 'Mooi Leven in Leudal' heeft gezondheid een voorname plek gekregen. De gemeente gaat niet over de individuele gezondheid van iedere bewoner, maar wil wel de randvoorwaarden creëren zodat iedereen in Leudal een gezond leven kan leiden. Dat betekent dat we de openbare ruimte op orde hebben en bij nieuwe ontwikkelingen gezondheid altijd wordt meegewogen en vroegtijdig in de planvorming betrokken. De gemeente streeft naar concentratie van intensieve landbouw, zodat elders in het buitengebied de kwaliteiten rust, ruimte en groen verder versterkt kunnen worden.

Het 'Coalitieakkoord van 2022-2026' geeft aan dat met betrekking tot emissies (luchtkwaliteit) en de hiermee gerelateerde gezondheidsdoelen het verplaatsen van dierconcentraties in kernrandzones en nabij natuur naar geschiktere locaties wordt gefaciliteerd. Scheiding van mens- en dierconcentraties wordt gestimuleerd.

In het thema Buitengebied in de 'Zomernota 2023-2026' is opgenomen dat er een goede balans moet zijn tussen bedrijvigheid en de leefomgeving (waaronder milieu gerelateerde emissies). De negatieve effecten van de agrarische sector op inwoners en natuur moet worden verlaagd door toepassing van nieuwe technieken, verplaatsing of beëindiging. Het reeds ingezette beleid om te komen tot scheiding van mens en dierconcentraties wordt (versterkt) doorgezet.

Tot slot blijkt uit de ontwerp-'Omgevingsvisie Leudal' dat we de kwaliteit van onze leefomgeving op het gebied van geluid, geur en luchtkwaliteit willen verbeteren. Een betere scheiding tussen mens en dier en tussen wonen en werken helpt daarbij. Verplaatsing van agrarische bedrijvigheid wordt gestimuleerd om de kwaliteit van een gebied te verbeteren op het gebied van natuur en/of verbetering van het leefklimaat/gezondheid.

Uit bovenstaande visies blijkt dat gezondheid een belangrijk thema vormt voor de gemeente Leudal. Leudal is een agrarische gemeente waarbij de uitstoot door agrarische bedrijven van fijnstof, ammoniak en geluid leidt tot hinder. Een belangrijk terugkerend thema is dan ook het stimuleren van een verdergaande scheiding tussen mens en dier.

In de directe nabijheid liggen diverse woon- en zorginstellingen waar kwetsbare mensen zorg ontvangen en worden gehuisvest. Een daarvan is Ciro, een kennis- en behandelcentrum voor mensen met blijvend en ernstig long- en hartfalen en astma. Ciro is er ook voor mensen die problemen hebben met ademhalen tijdens de slaap, zoals apneu. Ook verblijven deze patiënten er voor langere tijd.

Pluimvee is een belangrijke bron van fijn stof, dat voornamelijk afkomstig is van mest en veren, maar ook uit voer kan komen. In het rapport van de Gezondheidsraad (2018) wordt geconcludeerd dat blootstelling aan fijnstof een oorzakelijk verband heeft met bepaalde hart- en longaandoeningen. Effecten treden vooral bij gevoelige groepen op. Het mag duidelijk zijn dat een scheiding tussen mens en dier bij longpatiënten, astmapatiënten en mensen met hartfalen in het bijzonder noodzakelijk is.

Effecten door blootstelling aan luchtverontreiniging op bijvoorbeeld hart- en bloedvaten of longen kunnen zich uiten in merkbare gezondheidsklachten en chronische aandoeningen die de kwaliteit van leven beïnvloeden, toename in medicijngebruik, ziekenhuisopnames en kunnen leiden tot vervroegde sterfte. Dit zal niet bij iedereen het geval zijn. Effecten treden vooral bij gevoelige groepen op. Het mag duidelijk zijn dat een scheiding tussen mens en dier bij longpatiënten, astmapatiënten en mensen met hartfalen in het bijzonder noodzakelijk is.

Twee andere zorginstellingen in de nabijheid van de Beekkant 2 zijn Huys de Waerenberg en Villa de Bedelaar. Huys de Waerenberg betreft een woon- en zorgvoorziening voor (dementerende) ouderen. Villa de Bedelaar is een opvangplek waar mensen wonen die aan de zijlijn van de samenleving staan. Zij verblijven hier voor kortere of langere tijd. Ook voor deze kwetsbare mensen geldt dat de gemeente de voorgenomen bedrijfsontwikkeling aan de Beekkant 2 niet wenselijk vindt.

Verder ligt het bedrijf op 250 meter van een kwetsbaar natuurgebied en 1,2 km van een Natura 2000-gebied. Voor het Natura 2000-gebied wordt de kritische depositiewaarde (KDW) voor een aantal stikstofgevoelige habitattypen overtreden. Uit het advies van de Ecologische Autoriteit in het kader van de natuurdoelanalyse (NDA) blijkt dat:

- In het Leudal verslechtering heeft plaatsgevonden en dat verdere verslechtering niet uit te sluiten is.
- Dat het begrip van het gebied moet worden verbeterd, met name op het gebied van water- en bodem en de samenhang met de vegetatie. De NDA geeft nu onvoldoende grip op de oorzaken van de problemen in het gebied.
- De maatregelen voor natuurherstel zijn onvoldoende concreet en moeten concreter op basis van begrip in het gebied.
- Om verdere verslechtering tegen te gaan moeten en kunnen snel de eerste maatregelen worden getroffen.

Het huidige beheer van de blauwgraslanden en het bosbeheer is onvoldoende om de gestelde doelen te behalen. De bestaande en geplande maatregelen zijn niet toereikend om deze doelen te bereiken. Eén van de maatregelen die in de NDA wordt voorgesteld is het verlagen van de stikstofdepositie door bronaanpak: breng de stikstofbronnen in beeld en zorg voor verlaging van de uitstoot. Met deze wijziging van het Omgevingsplan waardoor er op de locatie Beekkant 2 te Baexem geen dieren meer mogen worden gehouden, wordt de uitstoot op het Natura 2000-gebied verlaagd. Het bedrijf mag nu 7.221 NH_3 emitteren op basis van de eerder verleende vergunning. Er kan met zekerheid gezegd worden dat er een afname gezien zal worden, omdat de bedrijfslocatie op korte afstand van het Leudal ligt.

Conclusie zienswijze III
De zienswijze geeft aanleiding om de motivering aan te passen, maar geen aanleiding om de regels in het omgevingsplan te wijzigen ten opzichte van het ontwerp dan wel het omgevingsplan niet vast te stellen.

Ambtshalve wijzigingen

- Artikel 21.58 is redactioneel aangepast, lid b is aangepast

  Van:

  Het is verboden om de bedrijfsgebouwen of bouwwerken gelegen op de locatie in gebruik te nemen of in gebruikt te houden ten behoeve van het huisvesten van dieren ten behoeve van de uitoefening van een Veehouderij;

  Naar:

  Het is verboden om de bedrijfsgebouwen of bouwwerken gelegen op de locatie in gebruik te nemen of in gebruik te hebben ten behoeve van het huisvesten van dieren ten behoeve van de uitoefening van een Veehouderij;

Conclusie

De zienswijzen geven aanleiding om de motivering bij de wijziging van het omgevingsplan aan te passen, maar geven geen aanleiding om de regels in het omgevingsplan te wijzigen ten opzichte van het ontwerp-omgevingsplan dan wel het omgevingsplan niet vast te stellen. Voor het overige is ambtelijk een redactionele wijziging doorgevoerd.